

Startdocument nieuw Onderwijs Achterstanden Beleid gemeente Duiven

Waarom dit document

Om het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Duiven te informeren over de nieuwe Rijksregelgeving-Onderwijsachterstandenbeleid, dat per 1 januari 2019 ingaat: zowel inhoudelijk, financieel als procesmatig. Tevens om een eerste blik te werpen op de inhoud hiervan voor Duiven.

Wat gaat er veranderen en wanneer

Minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) komt met een nieuwe verdeling voor de middelen Onderwijsachterstanden voor de gemeenten en voor de schoolbesturen. Voor de gemeenten gaat dit in per 1 januari 2019 en voor de scholen per schooljaar 2019-2020.

Het 'nieuwe' is dat het Rijk de beschikbaar te stellen middelen voor onderwijsachterstandenbeleid baseert op gedeeltelijk andere criteria: niet meer uitsluitend (zoals voorheen het geval) op basis van de zogenaamde 'gewichten' van kinderen c.q. opleidingsniveau van ouders, maar ook gebaseerd op de sociale situatie van gezinnen, bijvoorbeeld armoede. Iedere gemeente krijgt daarvoor een zogenaamde 'achterstandsscore'. Doel van het Rijk hiermee is om extra te investeren in het verkleinen van onderwijsachterstanden. Gemeenten kunnen, ook in de nieuwe systematiek, zelf besluiten om een bredere voorziening aan te bieden, passend binnen het lokale jeugd- en onderwijsbeleid.

Hieronder nog wat meer 'technische informatie' over de nieuwe regelgeving:

De komende jaren gaat het budget, zoals afgesproken in het regeerakkoord met € 170 miljoen omhoog voor gemeenten. Scholen krijgen structureel € 260 miljoen. Dat geld wordt door gemeenten vooral gebruikt voor voorschoolse educatie: peuters met een risico op een achterstand leren dan spelenderwijs de Nederlandse taal op de kinderopvang. Scholen gebruiken het geld voor intensievere begeleiding van leerlingen of speciale taalklassen. Door meer geld beschikbaar te maken, wil het kabinet het aanbod voor peuters uitbreiden van 10 naar 16 uur per week en de kwaliteit verhogen.

Het kabinet kiest nu voor een verdeelsleutel waarmee de onderwijskansen worden vergroot van kinderen die dit het hardst nodig hebben. In het nieuwe systeem gaat ook minder meetellen waar een kind woont: er wordt meer gekeken naar het risico op een achterstand dan of het kind in een kleine of grote gemeente woont. Minister Slob: 'Ik wil dat ieder kind in Nederland, ongeacht in welke omgeving het opgroeit, de kans krijgt om zijn gaven en talenten tot bloei te laten komen. Alles overwegende lukt dat het beste als we het geld hiervoor op deze manier verdelen.'

Voortaan wordt niet meer alleen gekeken naar het opleidingsniveau van ouders om te bepalen welk kind een risico heeft op een achterstand. Ook weegt de verblijfsduur in Nederland mee en het herkomstland van de ouders, evenals of ouders in de schuldsanering zitten. Met die factoren kan het risico op een achterstand beter worden voorspeld.

Door de wijzigingen kan de verdeling van het budget elk jaar worden aangepast aan de ontwikkelingen op de betreffende school of gemeenten.

Nu wordt bij de verdeling voor gemeenten nog gebruik gemaakt van data uit 2009, waardoor de verdeling van het geld gebaseerd is op een populatie kinderen die inmiddels naar de middelbare school gaat. Hoewel dit voor sommige gemeenten en schoolbesturen gunstig is, is het voor velen ook ongunstig. Actualisatie zorgt dus voor een betere verdeling.

Daarnaast daalt het budget voor scholen op dit moment jaarlijks door de stijging van het opleidingsniveau. Met de invoering van de nieuwe indicator en de verdeelsystematiek zal deze daling worden gestopt, waardoor het geld behouden blijft voor de scholen. Zonder aanpassing zou het budget jaarlijks met 20 tot 25 miljoen euro dalen.

Wat betekent dit voor de gemeente Duiven

Gemeente Duiven ('nieuw' geld)	
Jaar	Budget
2018	€ 0,00
2019	€ 207.000,00
2020	€ 241.500,00
2021	€ 258.500,00
2022	€ 276.000,00

Daarnaast gemeente Duiven ('bestaand' geld o.b.v. begroting 2019)	
Peuteropvang	€ 108.000,00
Asscher-middelen	€ 59.338,00
Totaal	€ 167.338,00

Wat zegt de Wet op het primair onderwijs

Volgens artikel 167 van de WPO voeren burgemeester en wethouders en de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang, bedoeld in de Wet kinderopvang, jaarlijks overleg over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen.

Is het nieuw voor Duiven

Ja: de gemeente Duiven kreeg tot op heden geen onderwijsachterstandenbudget. Wél heeft de gemeente Duiven een lokaal VVE-beleid gericht op het tegengaan van onderwijsachterstanden, waarvoor de gemeente Duiven jaarlijks € 167.338,00 beschikbaar stelt (additioneel budget in de gemeentebegroting alsmede inzet van de zogenaamde 'Asscher-middelen'; zie ook hierboven).

Voorstel voor vervolg

1. Voorgesteld wordt in samenspraak met het directie-overleg Primair Onderwijs in de gemeente Duiven het nieuwe Onderwijsachterstandenplan te gaan opstellen. Uiteraard hebben we hierbij andere deskundigheid c.q. input nodig, zoals van GGD, Consultatiebureau, Zorg-Advies-Team, Woningbouwverenigingen en Schuldhulpverlening. Deze deskundigheid zullen wij, zo aan de orde, vragen om aan te sluiten bij het directie-overleg Primair Onderwijs.
2. Voorgesteld wordt het nieuwe Onderwijsachterstandenplan-Duiven in te laten gaan met ingang van het schooljaar 2019-2020. Dit geeft enige ontwikkelruimte en sluit aan bij de ingang van de herverdeling van de middelen per 2019-2020 bij de scholen. Daarnaast kunnen de resultaten van het (binnenkort te starten) Project 'Onderwijs en Zorg' worden betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe Onderwijsachterstandenplan.

3. Tevens komen wij, in samenspraak met het directie-overleg Primair Onderwijs, met een voorstel voor een eenvoudige en geringe overlegstructuur voor het Onderwijsachterstandenbeleid in de gemeente Duiven, icm een heldere overlegstructuur op schoolbestuurlijk vlak.
4. Tevens komen wij, in samenspraak met het directie-overleg Primair Onderwijs, met een voorstel voor een nieuwe Subsidieverordening-Onderwijsachterstandenbeleid voor de gemeente Duiven.
5. In tijd gezien betekent het bovenstaande dat de huidige VVE-subsidiecontracten voor het jaar 2019 worden afgegeven voor de periode van een half jaar (1 januari 2019-1 juli 2019).
6. Het Onderwijsachterstandenplan-gemeente Duiven wordt vastgesteld in de raad d.d. juni 2019. Dit na overeenstemming met de schoolbesturen.